

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesgyedre 1 frt 50 kr.
 Egyes adóm ára 15 krajczár.
 Kiadástól kezdve a kiadóhatalmát látot B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
 Öt hasábes polttör 5 kr. Bálgy minden betűtálcánál 30 kr.
 Nyilttör garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többnapos hirdetések
 jutányosan csökkenthetők.

A lap szállási dízára s a szállásra vonatkozó minden
 költségek s a szerkesztésbe kerülendők.

Kiadástól pénzek reklamációt és hirdetés
 s kiadástól tartandók.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“
 1882-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
 Fél évre 3 frt.
 Évesgyedre 1 , 50 kr.
 Egy hónapra , 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz em-
 verve, — legszárazabbban póstaátvitálynnyal —
 a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekint-
 tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
 kiadó s lapfőigazgató.

Horváth Danó,
 főszerk.

Nyilt szó az „Árpád emlékszobor“ ügyében!

Mindig óvakodtam nyilvánosan szót emelni
 oly köztgy érdekekben, melynek sorsa legke-
 vésebb függ egyes egyén óhajától, akaratától;
 különösen óvakodtam pedig azért, mert sza-
 vaimat sokkal jelentéktelenebbeknek ismerem,
 semhogy teljesen biztosítva érezhetném maga-
 mat a közvélemény laikusnak része által táp-
 lálható azon álltervés ellenében, hogy csak
 azért hangzanak el a puasztában szavaim, mert
 ezek a magyar társadalmi életben vezérezere-
 pet nem jászó egyéntől erednek. — Közel
 egy évtizede annak, hogy először javaslatba
 hoztam a halhatatlan és legdicsebb Honazerő
 emlékszobrát, s ámbár az eszme ezek és ezek
 kebelében edes visszhangra talált, s a száj köz-
 nye miatt csakhamar lelohadt a felköltött ér-
 deklődés, ugyannyira, hogy maga az ügy most
 is ott áll, hol ezélt: a kezdet elején. Csak
 egyszerű polgári közlekedéset vélek tehát tel-
 jesíteni, midőn az ügy érdekekben újra szót
 emelni bátorkodom.

A „Pesti Napló“ által a Szent István szo-
 bor alakra megkezdett gyűjtéssel az ezredéves
 emlék kérdése oly irányba terelgetett, mely
 méltán kétségre ejtheti mindazokat, kik az
 ezredéves ünnepélylyel a honalapítás vilá-
 görtörténelmi jelentőségű dicső eseményének meg-
 örökítését óhajják czélba venni, elérni.

A honfoglalás eseménye Szent István szob-
 rával meg nem örökíthető, s így az ezredéves
 ünnepély jogszorú tárgyát e szobor leleplezése
 már csak azért sem képezheti, mert az a hon-
 foglalás eseményével semmi okozati összekerít-
 tetésbe nem hozható s ha már épen az ő, mint
 az első magyar nemzeti királynak bizonyára
 magasabb emlékéket akarnók jubileumszorúleg
 megünnepelni, ez caakis 118 év mulva az
 1000-ik évforduló alkalmára volna ok- és idő-
 szerűleg szóba hozható; de mindaddig, s pedig
 a honfoglalás ezredéves ünnepére való minden
 tekintet nélkül, neki is csak oly következetes-
 séggel emelhetnénk szobrot, mint bármelyik-
 nek jelesebb magyar nemzeti királyaink közül.
 Honalapítója Magyarországnak csak egy van,
 és ez Árpád, a honalapító vagy honfoglaló
 czíme tehát egyedül Árpádot illetheti, mert

ő veté meg alapjait azon államrendszernek is,
 melyet Szent István egész teljességében kifejtett.

Magyarok! Magyar polgárok és lelkes hon-
 leányok! Ne hagyjátok a legdicsebb Honala-
 pító, a halhatatlan Árpád fejedelem s hadve-
 zérei emlékszobrának szent ügyét bukni! A
 honfoglalás ezredéves ünnepélyének csak a
 Honfoglaló szent emléke képezheti egyedüli,
 legjogosabb és legméltóbb tárgyát, csak ez
 adhat annak valódi magyar nemzeti jelleget.
 Vésztetek ezt jól szíveitekbe, s ne feledjétek
 soha azt, a mit Szabó Károly jeles történe-
 sünk „A magyar vezérek kora“ czimű kitűnő mun-
 kájában a honfoglalás szerencsés és dicső vég-
 rehajtására hivatott Árpád fejedelem magas-
 tos egyéniségének jellemzésével mond, hogy:
 „Árpád, mint a legdicsebb honzerző s kora
 legnagyobb hadvezére, Árpád mint a legböl-
 cebb kormányzó, s személyében is mint a leg-
 nemesebb ember, kortársai hódoló elismerését
 és a késő maradék háláját (melyet oly kevésbé
 igyekszünk leróni!) a legméltóbban megérde-
 melte, s novének, mig magyar él, örök emlé-
 ket alkotott.“

Karolja föl ez ügyet első sorban is a ha-
 zafias sajtó, a magas kormány és a főváros.
 hasznának lelkesítőleg s rendezzenek országos
 gyűjtést, mert ez emlékre, hogy az magához
 vakóban méltó is lehessen; háromszor, sőt négy-
 szor több szükégségeltük, mint az eddig emelt
 s emelendő szobrokra.

Én s hiszem, remélem hogy a legzebb siker
 elmaradhatlan, s a legzegegyebb sorú is si-
 etve fölládozza filléreit, csakhogy ezen nemzeti
 ügy diadalra juttatásának ő is részese, elő-
 mozdítója lehessen.

Magyar polgárok és lelkes honleányok!
 Az idő elérkezett, föl tehát tesset! Nyujtsan
 követéte méltó példát először is a hazafias
 sajtó az által, hogy az Árpád emlékszobor
 alapjára észles e hazában gyűjtést inditsan, s
 ne találkozzék egy hírlap sem, mely e nem-
 zeti czélra gyűjtő rovatot nem nyitna s vezetne;
 mert csak akkor, ha ez már ténynyé vált,
 juttathatja biztos diadalra a szent ügyet a
 lelkesülni tudó áldozatkész magyar hazafiság!
 Borsodi Szilágyi Dező.

A kántortanító.
 II.

A kántortanító élete az ötvenes évekten komikus
 volt, ma már egészen megváltozott, mert . . . tragi-
 kusá lett — kiérjék figyelemmel uraim, kivált fal-
 helyen milyen élete van egy kántortanítónak. Előljá-
 rója neki az iskolaszék, a községi bíró, a jegyző, a
 pap, az eszperes, az egyházi és világi tanfelügyelő, s
 az isten tudja, hogy ki és mi. — A kántortanítónak
 valamennyien utasításokat, terveket s rendeleteket
 osztogatnak, ő vele mindenki szabados rendelkezik,
 s ugyancsak vigyázania kell, hogy valamennyinek szá-
 jaja szerint cselekedjék, mert ellenkező esetben jaj
 neki. Felakad benne a kisbírótól kezdve a tanfelügye-
 lőig mindenki. Kérdésre vonja őt Póncsai és Pilátus.
 Hurcolják őt nyelven és papíron. — De beszél, ha
 fizetésének behajtása végett fordul a kántortanító sok
 rendű és rangú föllebbvalóhoz, . . . no és már egé-

szen más dolog. — Ekkor az egyik kenőz mome, a
 másik vállat von, s harmadik sajnálkozva jelenti ki,
 hogy ez egyben mit sem tehet, s meggyedik mindent
 igér és semmit sem tesz, s így tovább. — Erre olyan
 fórum, erre nincs illetékes egyes. A bíró s komiss
 bért hásról házra járva, bevezetja. A kántortani-
 tóét hme kő. „Ő ár, egy is megelhet kőszök“ szok-
 ták volt mondani. — A jegyző csak az adó és tanítói
 nyagdíjhátrálék szigora behajtása alkalmával mutatja
 meg a kántortanító iránti jóindulatát. A pap panasz-
 kodik, hogy hiszen még ő se kapta b a párbért, már
 pedig neki dakál előbb fesseni. Ami rendszeren egy is
 van, mert töle félnek, hogy pandart kér a szolgabi-
 róól nyakakra. „Kántor uram, kezd várjunk, hiszen
 nem szüköök el a falaból“, mondják a falu nénei,
 kik a tisztesség megmóltást fiatalabb éveikben meg
 nem tanulták, vagy meg nem tanulhatták. A lakosok
 tökéletesen tisztába vannak azzal, hogy a kántortani-
 tónak vársi muszáj, mert neki egy sem adna pandart
 a szolgabíró. — Így megy ez azóta évről évre, és
 tésének kétharmada rendszeren kiút marad, s a megpny
 kántortanító, ki egy évben kilenc hónapig mi fizetést
 sem kap, a három utolsó hónapban kezdje elűről a
 tőrtét és szenvedést. Kézdjőn családijával együtt munk-
 ség, nyomor és éhséggel, mindamellett azonban tanít-
 son és neveljen lelkiismeretesen, vidoran s jó kedvvel,
 nyelje az iskola „bűzös levegőjét“ (lakoköltőgatói
 maggyegység) azos reményben, „hogy kik sokat tanu-
 nak, s más világog ragyogást fognak, mint a nap.“

Nem szomorú élet ez? — Fel uraim! Ajábbkori
 szimbiórok, örökíték meg a kántortanító életét egy
 tragédiában, hogy lássa a nép, a társadalom minden
 rétege az ő helyzetét, az ő életét. — Azt hiszem, nem
 fognak rajta csakagyi, hanem ha még van szív az
 emberiségben, akkor több méltánytában, elismerésben,
 s telés anyagi támogatásban is igyeksznek részesíteni.

Szerintem a társadalom egy nagy gépezet, mely-
 ben a népek mindmagaanyai kerékek, rágók, szegők,
 stb., mindgyüknek meg van a maga rendeltetése, s
 maga hivatása; már pedig mennél szakterőbb munkából
 kerülnek ki a gépezet egyes részei, annál biztonság-
 gép működése; viszont minél műveltebb a nép, annál
 áldásosabb a társadalom működése, mind egyházi,
 mind politikai szempontból. Már pedig azt senki sem
 tagadhatja meg, hogy a nép műveltségének első faj-
 lesztője s elapítétevője nem a néptanító, kinek ép egy
 közönségtel tartozik tehát az egyházi iparos, polgár
 és földműves, ki valaha iskolába járt, mint a társad-
 almi élet legmagasabb polema fényeskedő egyházi
 és világi férfai. — Igyeksznek tehát uraim köze-
 erővel emelni a kántortanító, vagy ha egy tetszik, a
 néptanító tekintélyét. Adjának neki oly fizetést, mely-
 lyel méltán megérdemel. Vagy legalább hivatalok,
 tekintélyek és befolyásokkal nyujtsanak megdőkmet
 sokszorosán kiérdemelt csekély fizetésének behajtására.
 — Ne csak követeljenek, hanem adjanak ismét val-
 lamit. Elő sorban leg többet lehetnének e tekintetben
 a közegegyők, kik legalább a tanító közpénzforsztékát
 a községi pótdóval egyetemben szednék be, a többire
 névve pedig hatnának oda, hogy legalább az év végén
 a nép, ha másképp nem, szociáció utján is fizetné be a
 kántortanító járandóságait. . . . Hja, a közegegyők ur
 is azt tartja ám, hogy az első személy „ő“ vagyok,
 aztán következik a kis és nagybíró, az állami had-
 mentességi, kőmunka, pót- és legelőadó, fogycer, csa-
 kor, kávé, petróleum, s a jó isten tudja, miféle egye-
 nos és görbe adó.

Midőn mindazokat bevezetvélja, kántor uramnak
 csakugyan muszáj vársni.

Fájdalom, sok helyen van ez így!
 Vannak azonban oly derék közegegyők is, kik a
 font ériattal bakros teadók közepette sem feledkeznek
 meg a kántortanító méltányos kérelmééről. . . . Nógrád-
 megye stleki járásában ismerék közegegyőt, kinek
 neve nemcsak a járásban, hanem az egész megyében

köztársaság tárgya, hivatalában leltármentes postosegység, ritka beosztású, mindehki iránt tanúsított előzeteskedés, a magánkézbe átál. — Ez a tanácsok valódi barátja, s a népszereplőknek büszke emléke. Forduljon ő hozzá kerülésben bármelyik tanács, akár a saját, akár a népszereplők ügyében, azon van, hogy a tanácsok helyettesítését, a népszereplők ügyét pedig minden tőle kitelhető módon előmozdítja, virágzásra emelje. — Ha megteheti ezt egy, miért ne tehetné meg valamennyi? . . . Másodszorban elősegíti a kántortanító anyagi helyzetét a szolgabírók kiküldetésénél sokkal kevésbé, hanem a kántortanítóknak s azáltal a tanácsok felállítására. — Az egyházi és világi tanácsok pedig csak a tanácsok, azáltal a tanácsok, hanem az illető helyen használnak oda, hogy a tanácsok felállítására emeljenek, a közigazgatás előmozdítását pedig helybeli tanácsok felállítására szolgálják ki. — A honatyák ott az országgyűlésen, . . . az, azok megépítésével emelhetők meg egy kis időt a korcsolya és a táncmulatok, lovasverseny és szilárdulatok kellemes szórakoztatás mellett a népszereplők egyévi komolyabb foglalkozására. — Tízévi el a párból s alkossanak tiszteletet, melyben mind az egyházi, mind a polgári községek egyaránt kötelező szolgálatot mosadják ki: hogy minden község saját tanácsát küldtesse a közigazgatás előmozdítására, hogy az országgyűlésen a kántortanítóknak mint valami koldusnak hással hátra járni, csakúgy tanácsok behajtása végett. — Még ezt nem felejtik, addig mi kántortanítók elmondhatjuk Arany János komorúság költőnkkel:

Mi az élet . . . ? Rosszosa csórád,
Rossz menedék többé nyárba,
Nyárban árad, télen fázol,
Még is benne ajmaktazol.

Nógrádmegyei felirata a folyó évi költség-előirányzat tárgyában.

Nagyemlékű Minister Úr! Megyék 1882 ik évi költségvetési előirányzatát a megyei önkormányzat és közigazgatás tényleges szükségleteit szemlélve nem lehetünk azon örökván által veszteltetve állítottak egybe, hogy bár a józan takarékoság legvégső határaig elmentve, megfelelően azon feladatoknak, melyek a közigazgatás, az érva és gyámhatóság ügyek és érdekek kezelésére folytan hárulnak.

S midőn ezen, a viszonyokat minden oldalról méltató s az ellátásokat kiegyensúlyozó törekvésünkkel és eljárásunkkal szemben Nagyemlékű 53336. szám alatt kelt nagy felirata, minden bővebb indoklás nélkül tudatunkra adja, hogy „mindazon kiadások, melyek az állomásokra, vagy az addigi illetmények emelésére, vagy pedig új dologi szükségletekre előirányozottak, a költségvetésből kivétel nélkül töröltek” — nem tilkoztató aggodalommal említi meg költőnk.

Ugyanis azon bizalommal fogva, melylyel Nagyemlékű iránt viseltetnek, ezen megtagadó választásunkban két, egyiránt alkormánytokra veltük visszav-

zethetőnek, vagy határán pénzügyi állapota oly kedvezőtlen, hogy még a feltétlen szükséges kiadások fedezetét sem lehetősései, vagy előterjesztéseink nem volt képes Nagyemlékűdódat arról meggyőzni, hogy a költségvetésünkben felvett tetteket a feltétlen szükség s a közigazgatás előmozdítására követelménye igazolják.

As előre néve e helyütt csak annyit vagyunk bátrak felhozni, hogy a költségvetésünket és az ebből folyó adófizetési kötelezettség mi sem mozdíthatja elő sikeresebben, mint a jó közigazgatás, míg a rossz, hol közvetve, hol közvetlenül, oly terhetek ró az egyes adóadókra, melyek gyakran többszörösen feltölthetők az illetőknek évi adóterhet, s így minden, a közigazgatás érdekében helyesen felvett kiadás, oly hasznos beruházásokat tekintetbe, mely csakhamar százszorosán térül meg.

A másodikul felhozott ok elhárítására, — bár Nagyemlékűdódat minden egyes tételnek utalagos indoklásával terhelni nem kívánjuk, — tisztelettel ismétljük, hogy előbbeni feltérjesztésünk minden egyes pontját beható tanácskosmányunk eredményeként valósított magunknak, s ezt azaz kívánjuk igazolni, hogy azoz továbbra is ragaszkodunk, a mely tisztelettel kérjük Nagyemlékűdódat, hogy az ezennel újból feltérjesztett költségvetésünket, az általunk előirányzott módon jóváhagyai kegyeskedjék, kivételével mégis a személyi csendőrségi állomások, melynek rendszeresítését, a csendőrségek közel álló behozatala miatt, ma már nem kérjük, nem azért azonban, miöha annak szükségét fenn nem forogza, hanem, mert a személyi kérdéseket egygyel szaporítani nem óhajjuk.

Különbé selyt kell azonban feltüntetni az árva-néki segélyszemélyzet szaporításának feltétlen szükségére, mintán iktató, irattárnok és előzendő másoló hiányában az árvaügyek menete usmcsak hogy a méltányos kirándalmunk meg nem felelhet, de egyenesen az árva és gondnokoltak személyét és vagyoni kérdéseiket oly mérték elhanyagoltságát vonja maga után, mely az árvaszek előadó tagjainak méltóságát jó részben eroducnielenné teszi, a megóbt és az árvaszeket a tehetetlenség szinében feltételezve, azon óhajtanak nyit tart, hogy az árvaügyek is mielőbb kivételessenek, az autonóm megyei tisztviselőknek kesébből, mert a közigazgatás az addigi tapasztalatokból kiindulva, jól tudja, hogy akkor azonnal kellő számú személyt, minden szükségese felszerelés rendelkezésre fog bocsátatni, s kifolyólag nagyobb rendű az ügyek pontosabb vitele fog bekövetkezni.

A dologi szükségletekre felvett újabb kiadások megtagadása folytán lehetetlenül válik, hogy apánk által annyi költőssel felépített tudott középületeinket kellőkép tataroztathassuk, hogy szolgabírók a kihágási ügyekben kiszabott büntetéseket érvényesíthessék; hogy ugyanazok a folyton szaporodó irodai kiadásokat mérsékelni fessék megcsökkentés nélkül viselhessek; miért is utaljuk kérjük Nagyemlékűdódat, hogy ezen szükségletekre felvett összegeket változtatlanul megadni kegyeskedjék, az épületek javítására felvett 1600 forint rendkívül költség tekintetéből a rendelt módon fogva alispánunk eljárni.

Végül a létszámverő és várnagy mellékjárulása című felvett 100-100 fortra névve tisztelettel kell

megjegyezünk, hogy az nem lakbér átalányként van felvéve, hanem hogy az — előbbi időkből származólag — mint a tiszti fizetésnek, adó és végrehajtásukból kivett, pótléka, átalány cím alatt — annak kiegyenlítő részét képezi, s a lakással bíró tisztviselőknek lakbér átalányként tekintetbe. A költségekben ezen nem teljesen indokolható csökkentés és elhárítás megtagadása nével, az átalányokat a fizetésükben kivágnak csatolni, de Nagyemlékűdódat jóváhagyatva nem nyertünk. Ezek alapján kérjük Nagyemlékűdódat, hogy egy létszámverőnek, mint a várnagynak javára az átalány címűen felvenni szokott 100-100 forint továbbra is meghagyai kegyeskedjék.

Mindenek tiszteletteljes előre bocsátása után, az őszinteség és hiszalom hangján kérjük Nagyemlékűdódat, hogy a reánk beharó költségekkel teljesíthetősége és a feladatok elviselethetősége érdekében költségelőirányzatunkat a fenebbi kivétellel jóváhagyai, és a közigazgatás tényleges szükségleteinek megfelelő összeget kirándványon kegyeskedjék.

Kelt B-Gyarmaton, 1881. évi december 22-én tartott közgyűlésünkben.

Nógrádmegyei legtöbb adót fizetőinek névsora 1882. évre.

(A cellagallal jegyzettek adója kétszeresen számítottal)

- Gr. Forgách Antal Kékkő 19908 frt 67 kr. s loconai kerület országos képviselője, Plachy Tamás Eszög a szirákai kerület országos képviselője, Dr. Palszky Ágost Szécsény a szécsényi kerület országos képviselője, Gróf Gyárky Ábrahám K. Terence, Hoffman Jakab Szécsény, Br. Pirat Béla Dicsőd, Dr. Palszky Károly Szécsény, Dessewffy Ottó Vanyaros, Dr. Baumgarten Antal P-Kürt, Gr. Vilonok Ede Erdőkürt, Gr. Berthold Richard N.-Oroszi, Prónay Péter Barcsal, Muzsly Sándor Rád, Gr. Daganfeld Lajos Szirák, Világby Nándor Erdőtercsa, Bogos Pál Szirák, Szilovszky János Nótács a nógrád-kerület országos képviselője, Szilárdy Ödön Salgotarján, Gr. Csabrian László P.-Szalatnya, Beniczky Gyula Terbedd a fülöki kerület országos képviselője, Gr. Berthold Arthur Fülök, Br. Podmaniczky László Horád, Madách Aladár Alad-Sztrégha, Veres Gyula Szakal, Veres Pál Vanyaros, Szontagh Pál Horpács a b-gyarmati kerület országos képviselője, Br. Baratta Alajos Poltár, Vohl Herman Lóconcs, Szabó János B. Gyarmat, Balutner Ferenc B. Gyarmat, Huszár István Komag, Prónay Elek Sz. Kovács, Világby Mihály Héhalom, Postócsky János Jobbágyi, Sasztiványi Ferenc Sz.-Kovács, Balás Villbald Szőlős, Fajost Sándor Saanda, Huszár László Tercsa, Sréter Alfréd Sarány, Streisinger László B. Gyarmat, Halász Mózes Erdőtercsa, Jankovics Miklós Kasár, Dessewffy Ödön Kőkönyes, Huszár László Brzgy, László Nór Kiskér, Szilassy Béla Lóconcs, Szontagh Ferenc Lapsajtó, Károlyi Miksa Fűcs, Crony Frigyes Alad Potény, Illés Ödön Tolmács, Szilovszky Turibius Felső-Sáp, Madách Károly Csészre, Nedeczky Géza Csécs, Luchovics Gábor Megyer, Kohn Armin Csécs, Buchvalder Jónás Szirák, Prónay Pál Apátfalva, Kovács Sándor Lóconcs, Horváth Mária Felső-Bodony,

A „NÓGRÁDI LAPOK” TÁRCZAJA.

Szomorúfű leveletlen ága.

Szomorúfű leveletlen ága,
Hajlik a kert befagyott tavára,
Szomorúfű ne húzd el passzura,
Még kényes az a té tavasza.

Szomorúfű leveletlen ága,
Szomorúfű az az én szívem világa,
Ragad a jég, mit a nap melegget,
Csak a rémten kétszínű szem egad.

IVÁN.

Farsangban.

— Csorogás. —
(Folyt. az előz.)

A tate is melat, hisz farsang van, ott ülnek a dohányzó szobában más társakkal együtt, hátrányának. A kis Mariška óvatosan lép a szobába, egy pár üveg borral hoz a kezében s egész vendégszeretőséggel szolgál a társakkal. Ezek összeméne, sejtik, hogy ez az előző munkilát. A pipaletőt végni lehetna a szobába, de a lány most térsen sem veszi ezt. Megzörögte a tatisz széken, megkérdezi nyert-e? egész érdekeltül átkentál hallgatja amint tatisza a „blind, hanem, csak pass” stb. szavaknak mely jelenlétét meggyőztetve neki, de végre is kimondja azt, ami a szívem sejténi. Ez volt az első szótta.

— O édes leányom nincs pézsem, vedd elő a tavali ruhádat, nek az adó, nem vesztetk át. Kérj

az anyától, neki van elég. Én se megyek seborá, nem mulatok, újságot se járatok.

Erre perne a földzet, a jó mama felel meg. Neki sincs pézsa, hanem a tata most adta el a gypajét, vehet báli ruhát, csak hatvan forint az egész.

A tata látszik a hátyát s iparkodik bizonyítani, hogy a tánc a legnagyobb boldogság.

— Mit tudok ti ott agrálni egész éjjel, jobb lesz ha lefeksztek és alusszok csöndesen. Ki a mand látta azért pézsa adai, hogy ugráljanak mint a bakkecskék, láttál már komédiát, ugráltak ott helyetted egelet.

Hatalmas argumentumok hoztak még föl, a többi tatisz mosolyogtak. Hát a kis Mariška?

Ó az elszomorodni s elővenni az első szótta. El kezd könyezni. A tata alább szál lecsúsztatásával, békíti; a mama is közbe szól, hogy hát el kell vinni a bálba, mert már nagy leány, megvéni, ha se kikérel nem ismerkedik meg.

A tata végre capitulál, megnyitja a tárcsát és van öröm.

A kis hamiis rögös ezalad ki, mert az erde pipaletőt ki nem állhatja! (Előbb még számba se vette!)

Valahányszor asztán újabb bál következik, mindig más és erősebb argumentumokkal állanak elő a leányok; a tata reheszebben hajlik, nagy munkába kerül a meghódítás.

Azok a jó mamák asztán előlének a bálban föl éjjel, nem táncolnak, de azért meg van örömk, mert maguk előtt látják kedres leánykájukban ifjúkori arczukat, jó kedvet, az új rózsát, mely szebb, cel-

nosabb mint ők voltak, hogyne, hisz anya s ezemeik oly édesen pihennek az ünnepelt leányon!

Hát a házasság fiatal emberek s a menyasszonyok hogyan mulatnak?

Ó az ő vigadók valami főszékes lebet; hisz a szerelem oly dicső fényfayl tonja be az embert, oly ragyogóra és vakító fényfayl vanja az arcot! Ők szerelmesek, boldogok, örömk meghalad minden képzelhető mulatságot.

Ők a mézes halak örömeit várják.

A házárnyában az év minden részében vig farsangot élnek. A vidor lelki farsangban hangos nevetése és vigadó jó kedve tölti be a puzta szobákat, melyeknek falairól csak a gyilkos fegyverek csöngenek le Madonna képe helyett. Az ifjúság nem igen ismer bánatot, a katona a jelennek föl, multját feled, a jövőre nem gondol. Nekik örökös farsang van.

Minden kemény subordinatio ellenére mégis van szívük a vités araknak; nem egy csirkoczom vándorol el a szakácsnő szobájába a farsangi vasárnapokon. Ő a katona tud tiszos vités és még tiszesebb szerelme lenni; szerelme szalmaláng, rövid ideig lobog, de fényes hatalmasan világít.

Láthatnak a kapuk előtt a farsangi estékben több boldog párt és a Böske, Kati s a többi szomorú szívvel hallja a „Takarodó”-t.

Vigadjatok ti is szegény zaklatott hárdak, ki tudja ugy is meddig tart az élet!

Zemlinszky Károly Balgótárján*, Szegváró Sámuel Lozonca*, Szegváró Pál Szakal*, Kanczkovics Lajos P.-Sajó*, Csémicsky Károly Kiskürtös*, Deutch Adolf Szécsény, Rosenbach Sándor P.-Szántó, Luka Gusztáv P.-Szántó, Fáy Albert Szűgy, Horváth László Haláp, Beke Albert P.-Csatorok, Br. Andrássy Gábor Alsó-Patány, Sobvaros Samu B.-Gyarmat, Reményfy József B.-Gyarmat*, Kálmán Zsigmond Legőd, Kacszkovics Gyula Sz.-Kovácsi*, Kosáky Dániel Pance*, Unger Sándor Losonca, Golka György B.-Gyarmat*, Okolicsányi Miksa Kisfalva, Majbíró Páter Csontvá, Bende Gyula B.-Gyarmat, Borhy Imre Z.-Szántó, Alk György Losonca, Pogrács György Vidafalva, Szabó Vilmos Varbó, Szabasiányi Adolf Nagykürtös, Veisz Simon Marcal, Szakal Ferencz P.-Keresztúr*, Mihálovich József Váralya, Ujhelyi Boldizsár B.-Gyarmat*, Fischer József Vadkert, Ivánka György Kis-Zellő, Kohn Mark B.-Gyarmat, Gábor Gusztáv Losonca, Pokoray Pál Szécsény, Bugáth Lajos Mogyer, Ivánka Ödön Nagy-Gécs, Laskáry Gyula Rombány, Grim Lajos Losonca, Benecz György Pance*, Gellén Endre Losonca*, Köry Rózsa Rákosmlyád, Horkovich József N.-Daróc, Mayer Károly Nótiscs*, Pokoray Gusztáv Losonca*, Tamaskovics Gyula B.-Gyarmat, Bogdán Tivadar Losonca*, Major Lajos Turbeld, Batik Elek Losonca, Komjáthy Anselm B.-Gyarmat*, Hoffmann Dávid Szakal, Bercsely János Baros, Blumenthal Pál Csécs, Balás Antal Sipek*, Kovács Sándor Mucsa, Krista János Póstény, Soóky László Vadkert, Fáy Árpád Szűgy, Samrecsányi Emil Tereke, Baumel Jakab Csécs, Harnos Gábor B.-Gyarmat*, Vida Ferencz Palotás*, Farkas Mihály Vadkert*, Köry Tivadar B.-Gyarmat*, Busak Ádám Losonca, Kovács Ferencz Losonca, Felsenburg Tivadar B.-Gyarmat, Zaecher Vilmos Losonca, Gróf Croy Vilmos Legőd, Veres Ernő Horpács, Dettrich Zsigmond B.-Gyarmat*, Bercsely Vilmos B.-Gyarmat, Gellén Lajos Losonca, Pokoray Ede Losonca, Krivácsy Antal Szécsény, Tornyos-Vidor Marcal, Klela Salamon Várány, Oláh Alajos Csécs, Velm László Pétő, Br. Battler Henrik Lócs, Velm Israel B.-Gyarmat, Jankovich György Galábcz, Gritiner János Losonca, Zedubán Ádám Szécsény, Simli József Dióajánó, Kohn Armin Ipolykészi, Hargay Gyula B.-Gyarmat*, Aquinger Ferencz B.-Gyarmat, Szabó László Marcal, D'Elbeaux Albert Szakal, Pajor István B.-Gyarmat*, Sándor Károly Szűgy*, Aninger László B.-Gyarmat, Bercsely Vilmos Baros, Ondrajovich László Bányon, Vancsó Béla Szécsény, Fridoczky Lajos B.-Gyarmat, Veres Lajos Kutasó, Felsenburg Mór B.-Gyarmat, Farkas Ferencz B.-Gyarmat*, Nagy Mihály B.-Gyarmat, Gellén Sándor P.-Daróc, Moháry Gyula Varbó*, Pósva Lajos Lőrinczi*, Serly Antal Losonca, Dowjan Pál B.-Gyarmat*, Szegedy Ferencz Magyar*, Laby-Mátyás B.-Gyarmat*, Pataky János Saklabony*, Vattay Lajos P.-Daróc, Bajnai Sámuel Herencsény, Jakabfalvy Károly Kisarany, Balás József B.-Gyarmat*, Ruszinkó Antal Szécsény*, Pintér Sándor Szécsény*, Farkas Károly Losonca*, idős Rády István Bagyolcs, Kanda István Káló*, Ormay Antal Bótás*, Pethő Imre Bányon*, Kacszkovics Ferencz P.-Sajó*, Orozsy József Losonca*, Velm Jakab B.-Gyarmat, Süller János B.-Gyarmat, Marud János Surány, Toldy István Vadkert, Gazdik

Lajos B.-Gyarmat, Nelman Károly Patak*, Hanzsly Béla P.-Sajó, Mogyary Béla Nagyfalva, Kovács Károly Karacsokesi*, Csémicsky Ede N.-Bstrácin, Lazly Albert Losonca, Jankovich Aurél Ludány, Vincze Károly P.-Szántó, Koröndi Lajos Szapda, Farkas Pál Mohora, Tessedik Imre Mogyer 214 frt 76 kr.

Előjegyzésbe vétettek: Dabravicsky Ádám N.-Gécs, Nándory Soma Bakó, Orozsy Miklós Surány, Gonda István Csécs, Orozsy Ferencz Bagyolcs, Simonyi Kálmán Patvarcs, Bittera Béla Mohora, Baás Béla Tarnóc, Gyürkü Redolf Rád, Felsenburg Henrik B.-Gyarmat, Hoozady Dániel K. Tereke, Kis Miklós Rombány, Egy Gyula Szalmaterca, Bese Gyula Pance, Elheniczky Flórián B.-Gyarmat, Kakas Vincze Dejtár.

A b.-gyarmati takarékpénztár rendkívüli közgyűlése.

A b.-gyarmati takarékpénztár a hó 22-én rendkívüli közgyűlést tartott, hogy alapszabályait itt-ott módosíthassa. A közgyűlés elnökéül Hanzsly László úr választott mag, ki, midőn megállapítva lett, hogy a részvényesek 186 részvénnyel 80 személyben vannak képviselve, a közgyűlést meggyitotta. — Az alap szabályok 115. §-ai közül az igazgatóságról szóló 24. § volt az, mely kemény polémiát idézett elő, s ezen szakasz volt az, melynek kedvéért az alapszabályok újabb revízió alá vétettek. Ugyanis összeférhetlennek találtott az, hogy a takarékpénztár igazgatója más pénzügyintézet igazgatója is lehessen, és az, hogy az igazgatóság tagjai más intézet igazgatósági tagjai lehessenek. Ezen új javaslat ellen Szilágyi Mór ügyvéd szólalt fel, s a régi állapotot, mely eddig semmi kárral nem járt, sőt, mely mellett az intézet a virágzás elég magas fokát érte el, fenntartandónak, s az újítást mellőzendőnek találta. Reményfy, ki e kérdésben, mint a Takarékpénztár és Népbank igazgatója, érdekelte lévén, csak tartózkodva szolt a dologhoz, azonban, bár ő is az incompatibilitás elvét magárára teszi, ezt nem alapszabályilag. de közgyűlést határozattal javallja eldöntendőnek. De ha már — egy mond — az összeférhetlenségi elveket az alapszabályokban érvényesíteni akarja a közgyűlés, semmi tekintetben sem tegeen kivételt, s mondja ki a közgyűlés azt is, hogy az igazgatóság a tisztviselőkkel sem állhasson barátságos rokonságban és másodfokú felelősségben. — Egyébektől ő gyakorlatilag cselszöveget találja az B.-Gyarmaton, hogy az igazgatóság tagjai más pénzintézetben igazgatósági tagok ne lehessenek, miért is az igazgatósági tagokra az incompatibilitást nem kívánja kiondatni. Ennek ellenében Baintzer Ottó és Köry Tivadar urak érveltek, a ők a rokonságot vagy sógorági viszonyt az intézet neve hátrának nem tartják. Harnos Gábor inkább a kérdéskört tisztázásba szolt, s ő a rendszer tökélyét abban találja, ha egy intézetnek igazgatói vagy igazgatósági tagjai más intézetekben kormányzó állást nem foglalnak, s egymás közt rokonságban nincsenek; s jelen körülmények közt elégségesnek találja azt, amit Reményfy is elvben oszt, hogy az igazgató más intézet igazgatója, igazgatósági tagja, felügyelő bizottsági tagja és tisztviselője ne lehessen, s hogy ezen intézetnél csakfélelletlennek mondassék ki, az igazgatóság és a tisztviselők közötti barátságos rokonság és másodfokú felelősség. Minthogy az idő előrehaladt, a kérdéskört feltehetően, nagy többséggel ki lett mondva, hogy az igazgató más pénzintézet igazgatója, igazgatósági tagja, felügyelője és tisztviselője nem lehet; az igazgatóság tagjai azonban más pénzintézetnek igazgatósági tagjai lehetnek, végül pedig elvetették Reményfy indítványát, a kimondattott, hogy az igazgatóság és a tisztviselők közti rokonság egyelőre nem jön. — A többi szakaszok csakély változtatással megfogattak; nevezetes azonban (Harmos Gábor ar indítványa folytán) a 87. §. kibővítése, mely szerint az intézet más kézfazson intézetekben kívül a most keletkező közraktár (entrepot) árjegyzőire is nyujtandó előleg. A közgyűlés este 6 óráig tartott. A közgyűlés tiszttaloz vezetője Hanzsly László urnak jegyzőkönyvi közlést szavastaltott.

Gazdaszat.

Felhívás Magyarországi a gazdasági gépek...

A gazdasági gépek és segédesszközök gyártásánál oly rohamosan váltják fel egymást a javítások és újabb találmányok, hogy a gazdasági gépek alig ér rá ezen mozgalmat figyelemmel kísérni, annál kevésbé azt tanulmányozni; pedig azoknak minőségére nagy befolyással van a termények minőségére és mennyiségére, nemkülönben ezeknek olcsóbb előállítására által a gazdasági javadalmosságára is. Ehez járul még azon körülmény is, hogy a gazdasági gépek némelyek a gépek olcsóságára — a mi különben a mi szomszoros viszonyaink között nem osoda — fektetik a főeslyt; némely gépgyáros a mai nagy verseny mellett, hogy a gazdasági gépek kiváló minőségűeket előállíthasson, a gépek előállításánál nem annyira a szilárdságra, mint inkább azoknak tökéletes kiállítására van tekintettel, és mint-hogy a verők a jó és a selejtes anyagból készült gépek közötti különbséget rendszerint fel nem ismerhetik, sőt ritkán olcsó pénzben ugyan, de rossz gépeknek jutnak birtokába.

As e miatt gyakran felmerül panaszok eredménytelenül hangzanak el a túrölmes pusztákon.

Tudom, hogy az illető gyárosok a világiárlatokon és más versenyeken gépekkel részt szoltak venni, hol azok érmekekkel és dícsérő oklevelekkel tüntetettek ki.

Távol legyen tőlöm ezen tekintélyes bíróságoknak akár jóhírneműségében, akár szakértelmében kételkedni, de tapasztalásból tudom, hogy néha a dícsérőekkel ellátott gépekkel felkészített gépek sem feleltek meg hozzájuk köztüli várakozásainknak, különben különböző helyi és egyéni viszonyainknak.

Egymagában minden közpérszerű gép is kielégítő eredményt létezik működni, és a gazdasági években át lehet azon hiedelemben, hogy jó géps van, ha saanak munkateredményét nem hasonlítja össze más jobb gépek munkaképességével, de mint-hogy ez az egyes gazdasági névze igen sok költséggel, és gyakran az adott körülmények és viszonyoknál fogva sok nehézséggel is jár, más országokban állami erőök és társaságok által kísérleti állomások létesítettek, hogy a gazdasági gépek a gépeknek munkaképessége és tartóssága, tehát valódi értéke iránt magát tájékozthassa, és nálunk, ezen kiválóan agricoli országban, a hol gazdasági gépeknek az átmeneti viszonyok nehézségével küzd, ilyen kísérleti állomások csak névleg léteznek, pedig mi annak hiányában csak mintegy sötétben tapogatózunk — kizárkíthattalan kárunkra.

Ugy hiszem tehát, hogy nem fogok haszontalan munkát végezni, ha oda töreksem, hogy hazai gazdasági gépeknek a jelenleg létező, valamint az esztendő tökéletesítésére és újonnan feltalálható gazdasági gépek és segédesszközök valódi munkaképességére és minőségére névze lehetőleg tájékoztathassam. Nehogy pedig némely gyárosok értecsítésének nyomán a gazdasági gépek esetleg magam is tévedésbe ejtsem, elnökésközem magamnak a rendelkezésünkre álló gépek tárgyában, kizárólag gazdasági szempontokból a mi viszonyainkhoz mérten, folytatott összehasonlító kísérletek alapján személyes meggyőződést szeressim oly esztől, hogy az illető gépeknek valódi munkaképességéről jól is állhassak.

Hogy ezen feladatunknak lelkiismeretesen meg is felelhessék, elhatároztam, Tarnóczy Gusztáv cség alatt Budapestön egy gazdasági gép csarnokot létesíteni, mely a helyben és a különböző jellegű vidékeken létesítendő kísérleti telepekkel (esetleg önkéntesekben, a hol is a gépek fontos összehasonlító kísérleteknek alkottatni, az elért eredmények pedig gazdasági szempontokból árjegyzékekben és a szaklapokban közölteni fognak.

Ezen csarnokomban a gépek nem az iparosoknak kalmár szempontjából és nem is kizárólag csarnokban társi érdekek szerint fognak elárvasítani, mert érem-

Egy kolostor néma magánya valami megbató jelenéség. A jámbor szerzetesek nem ismerik a világi szesz bódító hatását, csöndesen ülnek szűk celláikban a breviarium sűrű sorait betűre. Csengős szűk székük alatt a vízük bálba a fiatal lányokat ablakaik alatt a szerzetes betesszi a könyvet, egyet elől, végig gondol rég leszájított ifjúságán, egy elhalaványult fényképet vesz elő, hosszasan elmereng az ismerős arczon és néhány köny gördül ki jóságos szeméből.

Leányaimk és imája kösben lassan mondja magában: Memento mori!

As apácák martyr-arczot mutatnak a világiak farsangja alatt, mert egy nőnek tízszeres erőbe kerül lemondania a világról. A nőnek melegebb, hevesebb a szerelme mint a férfé. As imádság ritkán feledtetni vele a világ saját egzzen, mert a kitörő nő szent érselem, az ismeretlenül maradt anyai szeretet títat tör magának könyekben. Ő as apáca kolostor térédpelől sok keserű könyről beszélnének nekünk; sok panaszt sughatnának meg, melyekről nem tud a világ. A világiak farsangja csak sorozott sebeket lép föl e szegény nők szívében. Sírnak, ha lenyugoznak, mert hiszen életük egész a sírig ridég, egyhangú és bánatos.

Ők as Ur jegyzései, örömeik a jobb világban várják őket, de az emberi szív megsírattja a meg nem ismert földi vigalmakat.

Ők is csak emberek!
Es a klastrom farsangja.

Itt van a bushagyó kedd. A vigadás utolsó napja Szegény, gazdag, ifjú és öreg keres magának legalább az év e napján szórakozást. Ez a nap az, melyen a keres föld gyarló népsége, az emberek kímálatják magukat.

Táncsolnak kora reggelig, gazda és cseléd egyaránt. Mikor asztán fölvirrad a bűnbánat hozat negyven napjának első reggelre, a hamvaszó szerda, kifizárva bár, de édes emlékekkel eltelve sítnek baba. Meleg ruhát öltvén magukra, elmennek oda, honnan mindig kiladul s a hova mindig visszatér ember, az egyház kebelébe, a templomba. Már bőjt van, elmúlt az örömhurut bűntelen a mulatók fejére: Pulvis es... Es a hamu alá hull a bái kötőzere!

Azok a fehér keszecsék, melyek most tették le a bái legyezőt, imára vannak összekalcsolva.

Azok az operajakk, melyek előbb mosolyogva utasították vissza a bókákat, most suttogva mondják a buszó imádságot!

Még hangzik a ropogós csárdás síleikben, még visszacsendül csaszaravart hangokban a keringő, de ekkor megbató, ihletett hangon szolt meg a templom zenéje. A vallásos lelkek áhitattal emelik föl szemüket az Ur keresztjéhez és buszón éneklük: Stabat mater dolorosa!

Minő ellentét, alig néhány órával előbb az észvesztő és vigadó hangok, most a leanjtó, fájdalommal eltöltő és magasztosságában mégis fölemelő egyházi ének!

"Igy mulik el a világnak
Minden-gyönyörűsége!"
Memento mori!

Szűgy Aladár.

kel bírva gazdaságaim érdekei iránt, a gépek csakis gazdasági hasznavehetőségük arányában fognak felbecsülni és árulni.

Kintrom csarnokomból mindazon gépeket, melyek csészeműlénél tartósak, selejtes anyag, vagy bármely más okból nem felelnek meg rendelkezésképek.

Figyelemmel akarok lenni különösen arra, hogy a verék különben tájékozva legyenek arra nézve, ami kiküldetés helyi és személyes viszonyaiknak megfelelő, mert létezik sok oly gép, melynek hasznavehetősége bizonyos körülmények között ugyan nem tagadható, de az a mi sajátlagos hazai vagy egyes vidéki és személyes viszonyainknak meg nem felel; a mi aztán a helyi verőre nézve végeredményben egyjelentőségű.

És a fényt nem az általánosan alacsony árakra, de a gépeknek lehető tökéletes voltára fogom fektetni, mert saját tapasztalásomból tudom, hogy a gazdaságos siraika meg azt a pár forintot, melyet a kereskedő, versenyképességének előmozdítása céljából, az anyag vásárlásra a gyárosal lemoritott, mert a selejtes anyagból nem elég gooddall előállított gép nem ritkán a legértékesebb munkának közepette elromlik, illetőleg hasznavehetetlenné válik.

Ugyanis minden gép fél áron is elkészíthető, természetesen selejtes anyagból; és ha a kereskedő a gazdaságosság érdekében egy kivirány, a gyáros azt végre egy is elő tudja állítani: és ha nem különösen solid gondolkodás, azszal sem gooddall, ha a gép csapán egy órig tart, mert hiszen akkor új meg új megrendelések kap, egy mint az itvagos, ki az itvagos itvagosoknál fogva gazdaságik. Ezen indokoknál fogva én a gépgyárosoktól csak viszonylagos olcsóságot fogok kívánni a lehetőleg legjobb anyag és a legkétségtelensebb munkával arányában képest.

Mert ha csak a legkétségtelensebb gépet, az ekét tartjuk is szemünk előtt, tapasztaljuk, hogy ugyanazon talján ugyanazon munkáértól egy nap alatt 100-300 szegényüggyel többet is jobban is szánthatni jobb ekével, mint egy korábbi jóval, a mi egy éven át igen nagy káltsághoz vezet a gazdaság és az eredményére nézve. Igen ugyan, hogy gazdaságaim általában erre eddig nem nagy súlyt fektettek, — természetesen azonban, hogy csak azért, mivel ezen eredmény különbözet csupán egy pontos összehasonlítás kísérletekből látni ki, a mi-lyet tenai egyes gazdaságra nézve sok nobességgel jár. Természetesen, hogy ezen gazdasági különbözet a gépek complexiójának arányában fokozódik. A rossz gép olyan mint a házitörzs, a ki észrevétlenül lopja meg gazdaságát.

Tudom, hogy a feladat, melyre vállalkoztam, nem csakoly, tudom azt is, hogy a kiűzött oréll csak fokozatosan közelíthetem meg, és azt csakis kitartó következőkkel itvagosként érhetem el; de én a nobességek által nem sokat magamat viaszmariztatni.

Ezen vállalatomat tisztelt gazdaságaim szives pártfogásába ajánlom és reményem, hogy a kezdet nobességgel való közdelmemben szives tanácsokkal és megrendelésekkel fognak támogatni.

Irodám 1838. február 1-én nyílik meg a városi káprton 69 sz. alatt. Csarnokom csak május 10-én lesz ugyanott megnyitható, addig raktáram ideiglenes helyiségben lesz.

Bármely, a gazdasági gépek körébe vágó megrendelést szivesen és pontosan teljesítek.

Tornyosy György.

Irodalom.

A „Nógrádi Lapok“ 17-ik számának tartalma: Az apa bennéje. Elbeszélés; írta Csorházi T. M. (Folytatás). — A sztrike hős érnéje. Angel bennéje; fordította Mészáros Béla. (Folytatás). — Oh mily boldog vagy! Kálmány; írta Szabó Sándor. — A lovát-lyak megértése és a fekete kabát Franczianus Philiast; írta Szeghalmy. — A kinek két neve van. Humoresk; írta Fülöp. (Folytatás). — Szerelmes és vagyon. Elbeszélés; írta Csorházi László. (Vége). — A rémcsengetés és a virágok csodálatja. Indas regge; írták (név nem isem). — Postai szék. Karcolás; írta Vende Roma. — Hogy ha virág valánk. Kálmány; írta Holló. — Dalok. (I.-IV.). Hétven utas Kálcsavári Aladár. — A hegyi tündér. (Egy szerep-velés elbeszélés). — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Ké-pek: Maria Valeria fibroszop. — A hegyi tündér. — Tétel a kastéll. — Pál és Barnabás Lyttában. — Melléklet: „A kinc-észt regény 61-63. oldala. — A heritákhoz. — Hét nap-ter. — Szék-talány. — Talány megértések. — Megértők sorai. — Kérdések, feleletek, ajánlatok. — A szerkesztőnek postája. — Előszó. — A his leltár kézirata. — Előszó. — Mészáros Vilmosmal. Budapest IV. ker., papnövevény- és sz. az. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

Az 1838. évi törvények az oly hamar közhözváltatgá-roggató jogszabályok kiadásában ép most jolnak meg teljesben. A tavasz hózáradék Tornyosy Sándor és társai budapesti közgyűlés-ében, a jogszabályok kiadását illetőleg adta ki, szép nyomatka-ban, szina, szin, szin és jó papírral. — Hogy a kiadás menyire iparkodnak a törvénykiadásokhoz az ügyvédek és bírások nézve hasonló referenciát Mészáros, azaz a jelen kötet is létezően ta-nyozódik, amelyre az ismét tartalmán egy oly feltételekhez-éjtel, mely csakhamar új kérdéseket fog szerezni a kiadásnak a jogszabályok kiadását. — Kérjük a befizetésre tárgyunkat, mely az egy év folyamán tartalmában régóta világosítja a tájékozódást, a szilyet eddig nem találunk a törvények egyes évfolyamában

adra. A Kész-ésle egy tárgymutatás 1840-ig terjed, a Tornyosy-ésle kiadás folytatja azt, eddig tárgymutatás az 1831. évfolyamhoz, egy, hogy a kiadás által meg lesz adra a leltár, a törvé-nyeknél mindig a legújabb évfolyamig gyorsan és megbízhatós-ággal megadja. A kiadók egyáltalán, keresse keressék ama módokat, melyek által a törvénykiadásokat a praktikus hasznavehetőség-ük legelőbb előmozdítására emeljük, s a törvényekhez közelebbi megértemlők jogalkotásokról pártfogást. — Az évfolyam az általánosan évi változásokat illetően is kapható, mi által későbbi évben sem az el-és más kiadások előbbi évfoly-amaival, a csak folytatásukban is tekinthető. Ár: félre 6 frt 40 kr. kötet 6 frt.

Hírek.

Kisvezetés. Ö feltehetően a 17-én kelt legelsőbb elhatározásával a tornaljai kir. járásbírószobához albi-rová Styller Gyula losoncai gyakorló ügyvédet ne-vezte ki.

Gróf Zichy Mándorné szül. Gróf Zichy Livia és mellétsége mint szemtelen jótéteményeiről ismert grófné, ismét megörököltette netét, mégpedig éppen B.-Gyar-mat város polgárait igen közelről érdekelve, a meny-nyiben a helybeli iparos ifjusági önképző és beteg-segélyző egyletnek a mult évi költséglet által alap-szabályilag 3 évre megvalósított végrehajtást előfogadni kezegyekedett. Egyeztetni azon önképző adott kifeje-zését, hogy az alapítók sorára vétecsnek fel, mely csészal egyáltalán 50 frtot az egylet pénztárának utalványozott is.

Iparbál. A helybeli iparos ifjusági önképző és beteg-segélyző egylet jávára f. évi február hó 19-én a „Balassa“ című vendéglő termében jótékony eszlel táncmulatság fog rendeztetni. A táncmulatságot meg-előző az egylet tagok által előadandó kártek. zene előadás és szavallatok. A meghívóról jóról hétven fognak székelteteni. A székeltés ezen jora törekvő iparos ifju-egylet jávára rendezendő mulatság pártfogását.

A b-gyarmati ügyvédi kamara évi költségletét ma tartja a megyeház kistermében; a kamara tag-jaiknak létszáma jelenleg 93.

A farsang legelővezetésebb mulatsága lesz a b-gyarmati dalegylet által a megyeház termében február 21-én rendezendő delendély, mert itt emellett, hogy nagy luxu nélkül a táncz gyönyörében része-velhetünk, még a zene és ének művészetét is élvezni fogjuk. A változatos műsorokat részre sikerült a dal-egyletnek közreműködésével meggyerül Tornyos György né őnagyságtól, kinek klasszikus szonora-játéka általán dícsértetik, továbbá Dettrich Elek urat, a dalegylet régi hívét. — A közmúltsághoz tö-rekvés pártolása tehát ép egy, mint a város élve-zelek ajánljak, mimerint egy a vidék, mint a város szine jáva részt vegyen ezen a farsang utolsó napjára-od mulatságban.

Magyulku adomány. Simor János bíbornok pri-más, a Budapesti jözeffvárosi általa emeltett díszes leányiskolát vezető apácák; továbbá a révkomáromi, a balassa gyarmati, az örnéjvári, a lévai és selme-csigibergi leányiskolák a kiad: júrnok vezető apácák leonartására 106,000 frtot adományozott. A városz-primás elig pár éve, hogy az elemi tanítók jávára magyar aranyjárdékban 100,000 frtyi alapítványt tett, a ezenkívül több iskolára, kisedzővára, női ko-losztra — érnéjtel — tekinthető — de azaz azaz, egy hogy csak a legnagyobb elismerés kiserhethi a kiadó magyar főpap jótékonyágtát.

B-gyarmat városi ügyek. B-gyarmat városában a virilis lista a f. hó 14-én tartott közgyűlésen egészít- tetett ki, emellett a legelső adót fizető képviselő ta- gok kiegyenlített listájára a következők: Gróf Zichy Mándor, Gr. Forgách Antal, Dr. Baintner Ferencz, Szarcs Samu, Strajzinger Lipót, Berczeller Lipót, Herczfeld Aron, Köry Tivadar, Reményfy József, Weiss Jakab, Aninger Ferencz és László, Fel-sonburg Tivadar, Havas Gyula, Balás József, Smid Samu, Köbe Márk, Balla Béla, Farkas Ferencz, Weiss Israel, póttagok: Stiller János, Dömján Pál, Bercz-ler Vilmos és Markovics Ödön. — A legmagasabb adó: — 4618 frt 18 kr., a legkisebb: 260 frt 63 kr. — A kisorolt, részben pedig elhalt tagok helyét be-öltő képviselők választása f. hó 24-én most végre. Az első csoport élőkbe volt Szerény Gábor főszolga- bíró, a második csoport élőkbe volt Reményfy József. Az első csoportnál beadatot összesen 140 szavazat. Ebből kapott: Elbeniczky Flór 135, Horváth Danó 130, Baintner Ottó 124, Petrovics Mátyas 120, Imády Károly 113, Papp László 102, Felczi Henrik 100 szavazatot; ezenkívül Rocseus 96, Mezey Ignác 70 és Gescheit 67 szavazatot; az utóbbi 3 póttagú lett meg-választva. A második csoportban beadatot 63 szava- zat. Ebből kapott: Molnár József 68, Beményi Károly 57, Kék László 56, Bachár Gyula 55 és Irinyecz Jó- zsef 48 szavazatot; ezenkívül Manósy Alajos 47, Milován János 44 és Polatsch Márk 44 szavazatot, ez utóbbi 3 póttagú lett megválasztva. — A képviselő- tételre f. hó 27-én alakult meg, a már tegnap eljöt- tett meg a tiszteltetés a következő eredményel: bíróul megválasztott Baross Mihály, Braidchvert János ellenében, ki 14 szavazatot kapott; segédbíróul Papp László, Simkovics Samu ellenében 12 szavazattöb- bszéggel; pénztárnokul Dr. Behlitz Lajos, költséglettel egyhangúlag Hudecz Zalmond, tanácsnokokul: Garba János, Dr. Nagy Gábor, Filler Lajos, Trajbár János, Simkovics Samu és Braidchvert János Opicz Károly ellenében 3 szavazattöbbséggel. A szavazás nagy iz- galommal folyt esti 6 órig. A Braidchvert és Opicz közti választás ellen órák jelentettek be. A hat- taldécs közlő első és másod rendűtörvénybe a kép- viselő tételre fog legelőször választani.

Gyászír. Szécsényben f. hó 20-án kiesérték örök nyugalomra az ismert reformok nélkül elhalt Tóth László kir. járásbíróági írnokot. A kir. járásbírószob- ócsen személyével, szécsényi és vidéki barátai a is- merősi környezetek rokonoként, a rokonságnak a szé- csényi kir. járásbírószobá udvarán ravatalra helyezett

koporóját, melyen a szécsényi „Casinó egylet“ Ra- szintó Antalné, mint a „Szécsényi veres keresztök- egylet“ elnöknéje állt, — mint ezen egylet volt jegy- köztök elismerésül, — s ezenkívül a szécsényi járá- sbírószobá elismerésül, Krády Páló, Halasy Adolf családja, Havas Sándor, Fabián Hilda, Juhász és Fligler Rajosné által küldött díszes koszorúk szallagái- loogtak. A költségeit illetve teljesített hivatalukon kívül az elhunytban Szécsény a koruzár baludára törekvő egyen- le visztelen, barátai a ismerősi egy- sirtja feletti emlékek felállítására aláíralt ível gyűj- tészt rendeztek, — s a gyűjtést Závora Sámuel kir. járásbíró ír esközött. — Beke a korán elhunyt ifjú- poraira!

Vadászat. Gárdonyban f. hó 13-án nagyobb hajtó vadászat volt, mely alkalommal az az érdekes eset fordult elő, hogy egy szialt Vajda Miklós ír rüpté- lőt le. Ugyanis a megszorított nyúl egy boglyára ug- rott, s legrás közben érte őt a golyó. A vadászatot Vajda Miklós ír rendezte. — Szélyben pedig f. hó 20-án Galgóczy Béla aradalmi tisztartó rendezett nagy vadászatot, melyen 48 nyúl és 10 róka (?) esett áldozatul.

Piknik. A jövő szombaton, február hó 4-ikén nagy- szerű piknik lesz a „Balassa“ fogadóban. A részvevő- dő családok száma már eddig 40.

Meghívás. Pólyó évi február hó 14-én délelőtti 10 órára B-gyarmaton a megyeházban tartandó ren- des választmányi ülése van szorosodás mellett utasít- tás folytán a nógrádmegyei gazd egyletlet igazgató választmány tagjait tiszteltetl megval. B-gyarmat, 1838. január 19-én. I. elnökük Dr. megbiztatásból: Baint- ner Otto gazd. egyt. titkár.

A b-gyarmati casinóegylet f. hó 21-én tartotta évi rendez közgyűlést. — A közgyűlést Komjátly Anselm, az egyletnek hosszabb évek során át tisztelt elnöke lelkes szavakkal nyitotta meg. Utalt nagy Szécsénynek elévülhetlen érdemeire, ki a casinókat a nemzet társadalmi és politikai műveltségének előmoz- dítása és megőrzésére tekintetből hozottotta meg Magyarországon. Az ő büszködsége folytán alakult már először Pesten (1827-ben) az első casinó, ennek példáját csakhamar (6-6 év tanra, tehát körülbelül 1833-ban) Nógrádmegye követete, s így a nógrádmegyei, később h. gyarmati casinó majd 60 éves fennállását jelenhetjük, mely hosszú idő alatt az egylet céljainak melótán megfelelt. — Az egylet szellemi és anyagi helyzetét fejtegetve, az elnök előadta, hogy a letölt- t évben is mindenben öröndetes gyarapodás vehető észre. Az egylet könyvtára, melyet Vores Ernő ír nagy szorgalommal gyarapít, már 769 kötetből áll. A tagok száma 180. — A mult év kiadása 3000 frt volt, pénztáradvány 189 frt 45 kr. — A számadócsk ren- den találhatók, s így a pénztárnok feltétlenül fel- mentetett, Kics Antal igazgatóknak és Pacozay Imre pénztárnoknak bürgő működtetésért jegyzőkönyvi kö- szöntet szavaztatott. A jövő évi költségvetés bevétele 2779 frt 45 krban, kiadása 2584 frtban állapított meg a elhatározott. Végül Komjátly Anselm az egylet- gárol gondoskodjék. Végül Komjátly Anselm ír egy a maga, mint több tisztartási és választmányi tagjai nevében letököndvén, titkos szavazat után megválas- tatott elnöknek: Komjátly Anselm, igazgatóknak: Kim Antal; pénztárnokul: Pacozay Imre, Györgynek: Simó János, jegyző- és könyvtárnokul: Vores Ernő, válass- mány tagokul: Baidné, Ottó, Balás József, Dr. Bogdó Mihály, Dettrich Zalmond, Vrideczky Lajos, Garba József, Hancsly László, Harzó Gábor, Havas Adolf, Pajor István, Pékly Ádám és Szerény Gábor urat.

Vettük a kálmól tanító- és tanítására vonatkozó nyilatkozatot, mely több lapban tétetett ki. E nyilatkozatban a megválasztott tanító főszegélyesen ki- nyilatkozta, hogy magyar szellemű lesz, és nem lesz pánszláv. Egyetemesen tudtuk, márdást kéty fog el a megválasztott személye iránt. Mert hisz az ilyen nyilatkozatokból csak azt lehet következtetni, hogy az illető tanító hazafiasa legalább is kétes; és mi azt hisszük, hogy nagy Magyarországon elég hazafias tanító van, kiket nem kell külön megválasztoti- tati. Végül pedig ismerjük már mi ezen nyilatkozat- tokat! Nem is pánszláv, aki ily nyilatkozatot alá nem írta! Majd meglátjuk.

Nyilttár.*)

Tekintetes Szerkesztő úr!

Nagyon különböző színben jellemzi a nógrádmegyei állapotokat, hogy Bene Gyula köz- tisztelében álló s lovagias jellemű penzi szolgabíró ur oldala mellett tőr egy oly ír- nokot, aki sikkasztás és csalás miatt itéletileg bűnvád alá van helyezve, s mint ilyen, fő- nöke rangja és címének bitorlásával itt ma- gát szolgabíróként mutogatja be.

Egy városi lakos.

Szerkesztői üzenetek.

Budapest. Kecskény Góza urnak. Szellomes tárcsát, mint a milyen a „Duda“ név alatt is írt, szivesen vesszük. — A kéntrók szerdáj beküldésük.

Köszönet. R. A. urnak. Duzsadt levélit vettük, s csak idő kell hozzá, hogy a beküldött tárcsáinkhoz egyenként el- fogyjunk.

Palást. I. I. urnak. A kért számok elküldése iránt a kiadó urnál intézkedtem. — Üdvözlél!

*) E rovatban közlötöket nem vállal felelősséget a Szerk.

Feloldó szerkesztő:

Horváth Danó.